

Ad utkast til fastsettelse av nøytralitetsgrensen.

1) Om formen for fastsettelsen bemerkes:

For meg synes det mest nærliggende at man gir marinen den begjærte instruks hemmelig likesom sist. Da kan man samtidig gi grei beskjed om basislinjene og de historiske bukter, som jo m.h.t. utenlandsk anerkjennelse står omtrent likt med fire-milsregelen. Anses det - i motsetning til forrige gang - nødvendig å gi de krigførende melding om den grense vi hevder, måtte det kunne gjøres på diplomatisk vei ved å si fra til dem at vår sjøgrense som bekjent er omtvistet og at vi ikke har makt til å hevde nøytraliteten fullt ut på det omtvistede område samt at vi derfor ikke overfor noen krigførende i noe tilfelle vil sette sakene på spissen utenfor det område som begge de krigførende anerkjenner. (Jfr. den "hensynsfulle praktisering" av sjøgrensen overfor engelske trålere). Herved er da også sagt at vi ikke kan yte de krigførendes skipsfart vern på det ikke anerkjente område, og at vi vil behandle begge parter likt.

Velger man imidlertid å gi et dekret fastsatt i statsråd, oppstår spørsmålet om hvorvidt man skal kalle det kongelig kunngjøring eller bare kongelig resolusjon.

Statsrettslig gjør det ingen forskjell om man velger den ene eller den annen av disse to betegnelser - dekretet er i begge tilfelle en kongelig resolusjon.

Det er ikke sedvane at Kongens dekreter til norske

myndigheter eller norske borgere kalles kunngjøring. Ordet kunngjøring brukes ved grunnlovsendringer og skattepålegg, hvor Kongen bare offentliggjør Stortingets vedtak. Ellers brukes ordet ved erklæring om nøytralitet under krig (f.eks. kunngj. 1/8 1914) og ved fastsettelse av nøytralitetsregler. Man må vel si at bruken av dette ord karakteriserer dekretet som i hovedsaken folkerettslig - gir det adresse til fremmede stater. Jeg nevner at U-båtresolusjonen av 13/10 1916 ikke, som man kanskje kunde ventet, er kalt kunngjøring.

Da det foreliggende utkast i hovedsaken er en instruks til marinen, synes det retttest å bruke betegnelsen kongelig resolusjon.

2) Vedkommende uttrykksmåten i utkastet nevner jeg ved 1. punktum at ordlaget "nøytralitetsregler og forskrifter" kan synes noe uklart for så vidt som ordet "forskrifter" kunne tolkes helt generelt, så det omfatter også reglene om tolloppsyn og om utlendingers fiske på sjøterritoriet. Dette synes ikke tilsiktet, og unødig vidtgående. (Kan man si "nøytralitetsregler og nøytralitetsforskrifter"?)

Siste punktum i utkastet kan leses således at Norge ikke anser seg berettiget til å fastsette sin nøytralitetsgrense i fremtiden ("i enhver annen henseende.....fastsette utstrekningen"). Jeg antyder: "I enhver annen henseende forblir de hittil gjeldende regler om sjøterritoriet i kraft".

30/8. 39

K. R. x)

x) K.R. = Professor Knut Robberstad, tidl. byråsjef i Justisdepartementet.